

Kaj sporočajo pisave slovenskih velikih mož in žena (1)

Pisava Franceta Prešerna

Začnemo novo serijo člankov, v katerih bomo s pomočjo grafologije razkrivali tančice v življenju in osebnem doživljanju znanih Slovencev. Kot se spodobi, začnemo s Francetom Prešernom, ki je umrl 8. februarja 1849. Njegova pisava razodeva prevlado intuicije in bogastva misli, zato nam je lahko zapustil številne pesniške bisere. Prešeren je bil človek z zdravim ponosom, na katerega zunanji dogodki in ljudje niso imeli velikega učinka. Bil je pristrčen človek, a hkrati nenehno nezadovoljen in nikoli prav zadoščen ...

Pri vpogledu v rokopise zgodovinskih oseb je potrebno poznati abecedo oziroma način pisanja, ki je bil v veljavi v obravnavanem času in okolju. S tega vidika lažje ocenjujemo, koliko se je pisec držal naučene pisave oziroma koliko in kako je od tega odstopal.

Za popolno analizo je potrebno imeti original pisave, saj nam kopija ne omogoča vpogleda v nekatere karakteristike pisave, kot je na primer pritisk pisala na papir. Pri neustrezni kopiji se lahko izgubijo tudi druge informacije: velikost robov, postavitev pisalnih črt, tanjše poteze ... Analiza pisave Franceta Prešerna je narejena na podlagi faksimilov rokopisov. Te rokopise je leta 1846, torej slaba tri leta pred svojo smrtjo, pripravil za pesniško zbirko *Poezije*, ki je izšla leto kasneje.

Pri Prešernovih rokopisih pa se soočimo še z eno pomanjkljivostjo, saj pisava zaradi svojega namena žal verjetno ni ravno najbolj spontana, prav tako je v obliki pesmi in ne teksta. Ob upoštevanju vseh navedenih okoliščin pa lahko iz pisave še vedno dobimo precej informacij. Oglejmo si, kakšno sporočilo nam

Zanj sta bila značilna občutek za resničnost in dar za opazovanje.

predajajo pisalne poteze našega mojstra verzov.

Prešernova pisava je skrbno stilizirana, poteze pa estetsko oblikovane. Pred dvesto leti je bil rokopis s svojo oblikovno stranjo še vrednota zase ne glede na vsebino, danes pa je največkrat vsebina pomembnejša od oblike. A čeprav so pisci v Prešernovem času dajali poudarek obliki, je le-ta pri našem največjem pesniku vseeno poudarjena, če delamo primerjavo z njegovimi sodobniki. Skozi njegove poteze véje dostojanstvena drža in osebni ponos.

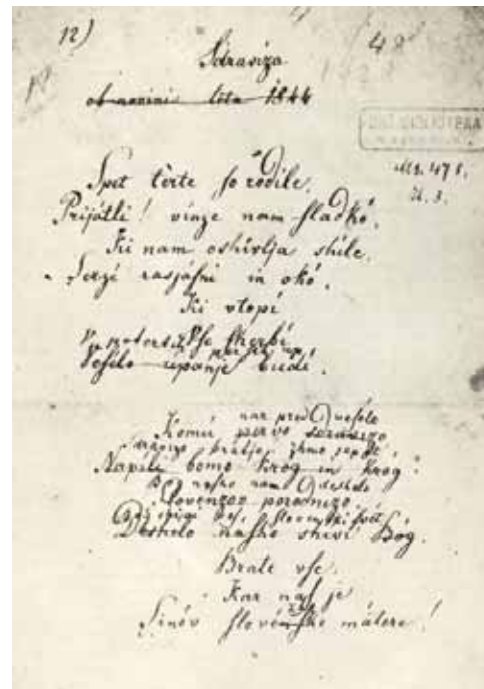
Poleg splošnega pregleda pisave in obravnavanja pisave kot celote je potrebno izdelati številne meritve in izra-

čune, ki se nanašajo na posamezne vidike pisave.

POTREBOVAL JE SVOBODO

Med vsemi izračuni, ki jih je potrebno opraviti, je pomemben tudi izračun horizontalnega presledka. Ta nam pokaže, da je Prešeren potreboval okrog sebe ogromno prostora, da bi lahko živel polno življenje. V nasprotnem primeru se ni počutil varnega. Imel je veliko potrebo po samotnem prostoru, bil je zaprt vase. V svoje življenje je spustil le redke osebe, vendar se je želel tudi vključevati v dogajanja okrog sebe, saj je imel rad novosti in aktivnosti. A le, ko se je sam odločil za to, saj ni želel, da mu drugi jemljejo svobodo.

V svoji potrebi po aktivnostih je tudi pretiral in od sebe pričakoval preveč, kar je razvidno iz širokih pentelj pri

Visoke, poudarjene velike začetnice kažejo Prešernov samozavesten, ponosen značaj.

spodnjih podaljških ter visoko postavljene črtice na črki *t*.

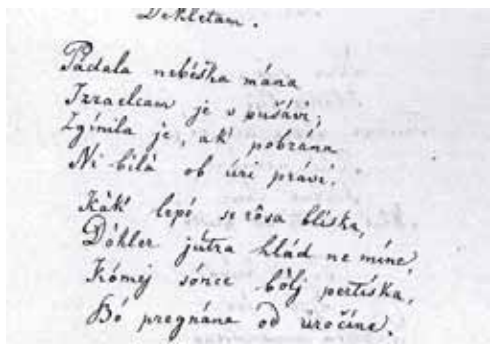
Tudi majhnost njegovih črk potrjuje, da je bil usmerjen vase, odmaknjen in previden. Nanj zunanji stimuli (ljudje, dogodki, predmeti) niso imeli velikega učinka. Za pisce, ki imajo majhno pisavo, večinoma velja, da o sebi nimajo ravno dobrega mnenja. A pri Prešernu izstopajo velike začetnice, ki pričajo o tem, da je imel zdrav ponos in se je zavedal vrednosti svojega dela.

Na svojem interesnem področju je bil samozavesten, zaradi svoje individualnosti pa je svoje interese najraje usmerjal k projektom, ki niso vključevali veliko povezav z drugimi ljudmi. Včasih pa si raje ni priznal resnice ali si jo je polepšal, na kar kaže zadostna prisotnost levih pentelj v črkah *o* ali *a*.

Zazrtost vase je poudarjena tudi s končnimi potezami, ki se krožno obrnejo v levo stran. V poudarjenih začetnicah in visokih zgornjih potezih je videti njegovo hrepenenje kvišku. Razhajanje med »zgoraj in spodaj« ga je delalo nenehno nezadovoljnega in nikoli prav zadoščenega.

Pretežno med seboj nepovezane črke sporočajo prevlado intuicije in bogstva misli. Bil je intuitiven duh, duhovit in poln domislic. Zato nam je lahko zapustil številne pesniške bisere. Deloval je na podlagi zaznav ter prek njih predvideval in ustvarjal.

Vendar se ni zanašal le na intuicijo, tudi logično razmišljanje mu je bilo domače. Le-to potrjujejo presledki tako

Padajoče vrstice so pomemben pokazatelj potrnosti in upadanja razpoloženja.

med besedami kot med vrstami.

A čeprav je lahko zelo jasno razmišljaj, ni imel vedno dovolj moči, saj se ga je lotevalo malodušje. Da je bil brez prave volje ter nagnjen k depresivnim občutjem, izdaja potek njegovih vrstic. Prisotna je bila tudi avtoagresivnost. Lahko je bil gorečen, pa načrtov ni bil sposoben uresničiti do konca, saj mu je zmanjkovalo energije in motivacije. Imel je več želja kot volje po delovanju.

Zanj sta bila značilna občutek za resničnost in dar za opazovanje. Njegova pozornost je bila dolgotrajna. Vse motnje je lahko izločil in se osredotočil le na eno stvar. Ničesar ni delal površinsko. Vsakega dela se je lotil z veliko mero odgovornosti. A odlašanja mu niso mogli očitati, prej praktičnost. Spodnji del črk *p* pa nam pove, da je bil tudi pri medosebnih odnosih lahko zelo malenkosten, zaradi česar je nekaterim delal sive lase.

Posamezne besede predstavljajo ljudi, zato presledki med besedami kažejo na integriranost posameznika v družbo. V Prešernovem primeru je bila stopnja integriranosti manjša, bil je bolj samostojna oseba.

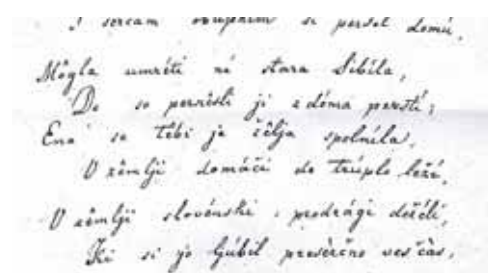
DOKTOR FIG

Precej širok presledek med črkami nakazuje, da je druge ljudi upošteval, vendar je do njih ohranjal distanco, saj so črke med seboj večinoma nepovezane. Bil pa je radodarne narave, včasih celo do te mere, da je zanemarjal lastne potrebe. Tudi ga niso zaman klicali Doktor Fig, saj je imel za otroke vedno kakšno suho figo v žepu.

Desno usmerjene črke nam govorijo, da je bil naš pesnik človek pristrčnih čustev, človek »instinkta«, ki je znal navdušiti sebe in družbo, vendar je opazna tudi »drža«, ostajal je »gospod«.

Tudi iz pravilnosti in umerjenosti njegove pisave je razvidno, da je bil mož kulture. Živel je v svetu »nazorov«, skozi katere je šla tudi njegova čustvenost, ki pa je bila zelo tankočutna.

Svojih čustev ni kazal prav vsako-

Širši so presledki med besedami, bolj se pisec počuti odrinjenega. Izražena je tudi kritika.

mur, ki mu je prekrizal pot. Izračun takta njegove pisave namreč sporoča, da je znal emocije podrežati razumu, ko je bilo to potrebno. Svoja čustva je torej razkrival glede na trenutne situacije.

Znak poudarjene racionalizacije, s katero skuša pisec svoje čustvo in ravnanje utemeljevati, opravičevati, razlagati, je opaziti tudi v širokem razmaku med vrsticami. Tudi oblika pecljev črk *t* in nekaterih črk *d* potrjuje, da je imel izražanje svojih čustev pod kontrolo in se je drugim odprl le takrat, ko se je tako odločil in se mu je zdelo sprejemljivo. Znal pa je v zelo čustvenih situacijah obdržati trezno glavo.

Oblika črk *b* ter spodnji podaljški govori o tem, da bi svojo energijo lahko učinkovito uporabil za doseg rezultata in svoj uspeh, a se je na čustvenem področju obračal stran od ljudi in se zapiral vase.

Iz črtice na črkah *t* je razvidno, da se je nad neko idejo navdušil in si tako pri izvrševanju nalog pomagal z dodatnim trudom. Vendar pa povezava s počasnejšo pisavo pokaže na konflikt, saj je energijo napačno uporabljal, ko je dajal poudarek na svoje mentalne cilje, s tem pa je drugim potrebnim področjem jemal energijo.

Iz posebne oblike črke *b* je razvidna tudi njegova sramežljivost ter želja po vrnitvi v otroštvo, pa čeprav do preteklosti ni imel ravno sproščenega odnosa. V njegovem levem robu, ki se z vsako vrstico bolj širi, je namreč prisoten strah pred vsem, kar leva stran predstavlja – preteklost, mam, rojstvo, nesamostojnost ...

Lana Mihele